

грустный взгляд его умных глаз. Это заставляло нас всегда готовиться к занятиям, экспериментам и особо мобилизоваться при докладе ему результатов научных исследований.

В те далекие 80-е годы много студентов хотели стать учеными в области фундаментальной медицины, заниматься фармакологией. В этом несомненная заслуга Виктора Владимировича, его огромный педагогический опыт и любовь к фармакологии. По его инициативе на кафедре проводили викторины, конкурсы на лучшее знание фармакологии и других наук, соревнование на лучший доклад, дополнительные лекции на темы, выбранные самими студентами, и много других интересных вещей. В те годы на кафедре было много молодых преподавателей. Виктор Владимирович буквально окружил себя молодежью, и, что нам очень импонировало и заставляло нас еще более ответственно относиться к своему делу, – всемерно нам доверял. Начиная с выбора темы диссертации, методов исследования, планирования этапов работы и до самых выводов, мы проявляли полную самостоятельность, но при этом знали, что научный руководитель в любой момент придет к нам на помощь и не только словом, но и делом. Наверное, поэтому мы - его ученики своевременно защитили свои диссертации, сохранили верность научным идеалам молодости и продолжаем дело Виктора Владимировича в медицине, педагогике и науке.

Научно-практическую конференцию «Фундаментальные и клинические аспекты фармакологии» мы проводим не зря. Это повод еще раз вспомнить своего дорогого Учителя, поклониться его таланту, милосердию и трудолюбию, порадоваться за то, что можешь продолжить его дело. А память об Учителе будет жить, пока живем и помним мы и продолжаем его дело.

ЗГАДУЮЧИ ВЧИТЕЛЯ, ВЧЕНОГО-ФАРМАКОЛОГА І ПЕДАГОГА ВІКТОРА ВОЛОДИМИРОВИЧА ДУНАЄВА

*Білай І.М., Бєленічев І.Ф., Красько М.П.
Запорізький державний медичний університет
Кафедра клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ*

Віктор Володимирович Дунаєв почав працювати в Запорізькому державному медичному інституті з вересня 1981 року. Він прийняв кафедру фармакології, став її завідувачем і вона відразу перетворилася: ним було сформовано новий науковий напрям по розробці і створенню нових високоефективних протиішемічних, антиоксидантних і метаболітотропних препаратів. Його науково-дослідницька робота була присвячена вивченню фармакодинаміки та

фармакокінетики антигіпертензивних, антиатеросклеротичних, антиаритмічних засобів, цитостатиків. Віктор Володимирович досліджував фармакологічну дію лікарських препаратів на моделях пухлинного процесу, ендокринної патології, інкорпорованої променевої хвороби, гіперліпідемії та атеросклерозу, інфаркту міокарда, впливу на організм ультрафіолетового, гелій-неонового випромінювання і магнітного поля. Він також активно вивчав ангіопротекторні, метаболітотропні, антиоксидантні, протиішемічні та інші ефекти лікарських засобів рослинного і природного походження, а також комбінованих фітопрепаратів.

Його невичерпна творча енергія, широчезний кругозір, цілеспрямованість, захопленість і плідна науково-дослідна та педагогічна робота здобули високе визнання і заслужену повагу в Запорізькому державному медичному інституті і далеко за його межами. Це зумовило в 1983 році обрання Віктора Володимировича на посаду проректора з наукової роботи, на якій він пропрацював 20 років. У 1983 році з ініціативи професора Дунаєва Віктора Володимировича вперше в нашому вузі проходив виїзний Пленум Всесоюзного наукового товариства фармакологів. До нас приїхало багато видатних фармакологів зі світовим ім'ям: академіки АМН СРСР Закусов В.В., Харкевич Д.А., Вальдман А.В., Машковський М.Д., професори Крилов Ю.Ф., Кукес В.Г., Сейфулла Р.Д., Лепакін В.К. та ін. Це були незабутні виступи, лекції, доповіді та ділові зустрічі. У 1985 році завдяки Віктору Володимировичу на базі Запорізького державного медичного інституту на високому рівні було проведено з'їзд фармакологів України. Ця наукова подія дала поштовх до ще більшого розвитку фармакологічних досліджень на кафедрі фармакології та в медичному інституті в цілому.

У той же час Віктор Володимирович тісно співпрацював з провідними фармакологами України (член-кор. АМН України, професор Чекман І.С., професор Вікторов О.П., член-кор. АМН України Кресюн В.Й., професор Бекетов А.І., професор Дроговоз С.М., професор Мохорт Н.А. та багато інших). Під його керівництвом в Запорізькому медичному інституті була створена центральна науково-дослідницька лабораторія, в якій був проведений скринінг щодо виявлення фармакологічних властивостей в ряді знову синтезованих похідних азогетероциклів. Напружена робота ознаменувалася отриманням 8 фармакологічних препаратів. Ці фундаментальні дослідження заклали базис для появи нового оригінального метаболітотропного лікарського засобу, що володіє антиоксидантним, кардіо-, ангіо-, гепатопротекторним, антиатеросклеротичним та багатьма іншими ефектами. Тіотриазолін

став запорукою успішного захисту десятків кандидатських і докторських дисертацій в Україні.

Віктор Володимирович був новатором у створенні нових лікарських форм, нових і широко застосовуваних лікарських засобів. Як природжений педагог та викладач, Віктор Володимирович зробив значний внесок в удосконалення навчально-методичної роботи з викладання фармакології та клінічної фармакології. У 1986 році він вперше в Україні організував курс клінічної фармакології, який до 1991 року очолював професор Тишкін Володимир Сергійович. Для підготовки студентів з фармакології та клінічної фармакології Віктором Володимировичем були напрацьовані підручники, довідники, навчально-методичні та навчальні посібники. Він був співавтором першого підручника з фармакотерапії для студентів фармацевтичних факультетів і ВНЗ України. Також Віктор Володимирович був автором понад 600 наукових статей, більше 200 авторських свідоцтв і патентів.

Віктор Володимирович постійно виступав з науковими доповідями на міжнародних і вітчизняних конгресах, конференціях, симпозіумах. Блискучі лекції професора Дунаєва назавжди запам'яталися студентам та практикуючим лікарям.

Віктор Володимирович тісно співпрацював з клінічними кафедрами, удосконалював і розробляв нові етіопатогенетичні схеми лікування судинної патології, атеросклерозу. Свій високий науковий потенціал і педагогічну майстерність Віктор Володимирович успішно реалізував в підготовці кваліфікованих наукових кадрів. Під його керівництвом підготовлено 18 докторів та 76 кандидатів медичних, фармацевтичних та біологічних наук. Він сформував прекрасну фармакологічну школу.

Віктор Володимирович завжди був доброю, чуйною, уважною людиною. Він виховав багато учнів, завжди був готовий прийти на допомогу, ніколи не підвищував голос, не зупинявся на досягнутому, не панікував перед труднощами, завжди вселяв надію і впевненість. На його обличчі завжди була посмішка, навіть коли він погано себе почував, і незважаючи на це, завжди працював до останнього, рано приходив і пізно йшов з роботи. Був вимогливим до себе і оточуючих, працював не щадячи свого здоров'я. Разом з тим, Віктор Володимирович був скромною, добродушною людиною, хорошим сім'янином. Не дивлячись на виникаючі складнощі, на першому місці у нього завжди була наукова та викладацька робота, без якої він не бачив сенсу життя. На його столі завжди була книга, щоденник і план роботи на багато років вперед. З ним можна було порадитися не тільки на професійну, наукову тему, але і «поскаржитися» на життєві

негаразди. У нього було багато друзів у всіх куточках колишнього Радянського Союзу. Його знали як талановитого вченого в багатьох країнах Європи і США, це підтверджували міжнародні публікації, членство в авторитетних міжнародних асоціаціях. Про його величезний авторитет та заслуги завжди говорили і будуть говорити його послідовники. Віктор Володимирович всім нам багато дав і по життю, і по професії, тому пам'ять про нього назавжди залишиться у наших серцях, ми завжди будемо слідувати його заповітам.

Весь професійний шлях Віктора Володимировича – це безперервний потік нових ідей, реформаторських задумів і наукових звершень. Віктор Володимирович Дунаєв завжди займав активну життєву позицію, а його людська доброта, чуйність, готовність прийти на допомогу назавжди залишаться в пам'яті багатьох поколінь вчених.